

FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I STOCKHOLM
 Allmänna avdelningen

DOM
 2010-05-20
 Meddelad i
 Stockholm

Mål nr
 26756-10
 Enhet 13

SÖKANDE

Vectura Consulting AB, 556767-9849

Ombud:
 Anders Dahlin
 Vectura Consulting AB
 Box 4107
 171 04 Solna

MOTPART

Stockholms stad
 Stadshuset
 105 35 Stockholm

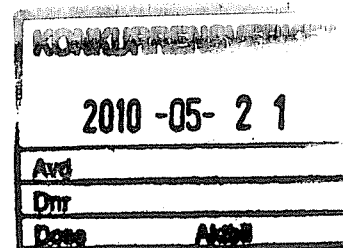
SAKEN

Överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling – LOU

DOMSLUT

Förvaltningsrätten avslår ansökan om ingripande enligt LOU.

Rättens interimistiska beslut den 19 april 2010 upphör därmed att gälla.

Dok.Id 23476

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
115 76 Stockholm	Tegeluddsvägen 1	08-561 680 00 E-post: forvaltningsrattenistockholm@dom.se	08-561 680 01	måndag – fredag 09:00-15:00

BAKGRUND

Stockholms stad (staden) har inlett upphandling, i form av förenklad upphandling enligt 15 kap. LOU, av plankonsulter för planering och genomförande av *fördjupat medborgarinflytande i planprocessen* med boende och andra intressenter kring Högalidsparken.

I tilldelningsbeslut fattat den 15 mars 2010 beslutade staden att anta anbudet från John Thompson & Partners.

Förvaltningsrätten beslutade den 19 april 2010 att upphandlingen tills vidare inte får avslutas.

YRKANDEN M.M.

Vectura Consulting AB (Vectura) yrkar att rättelse sker antingen på så sätt att Vecturas anbud tas upp till prövning alternativt att upphandlingen görs om helt och hållet. Till stöd för talan anförs bl.a. följande. Upphandlingen har inte följt reglerna i LOU, varför Vectura som leverantör har blivit missgynnad på ett otillbörligt sätt. Uppdraget avsåg att leda, organisera och genomföra ett församråd genom fördjupat medborgarinflytande i form av en s.k. charrette som underlag för kommande planarbete i stadens regi. Denna typ av samrådsförfarande är sparsamt tillämpat i Sverige och i synnerhet när det gäller projekt på kvartersskala, som är aktuellt i detta enskilda fall. Vectura har uteslutits ur bedömningen i strid med LOU då redovisade företagsreferenser avser delvis andra objekt än ett enskilt kvarter. Vectura anser att detta synsätt är felaktigt då denna avgränsning inte framgår av förfrågningsunderlaget. Vectura har uppfattat att staden har efterfrågat konsulter med erfarenhet av tidigt fördjupat medborgarinflytande i planprocesser, metoden för detta är tillämpbar oavsett plannivå. Enligt Vecturas kännedom har charrette-metoden endast tillämpats vid ett tillfälle i ett kvarterssammanhang i

Sverige. I övriga fall har charrettemetoden tillämpats i mer översiktliga sammanhang, varav Vectura genom landskaparkitekt deltog i ”Charrette kring förbifarter, genomfarter och utveckling av stadsstrukturen och förändringar i Katrineholm”. Genom stadens synsätt, som det framkommit i utvärderingen, skulle endast deltagare i denna enstaka inhemska charrette på kvartersnivå vara kvalificerade för uppdrag. Detta gör att resultatet av utvärderingen blir orimligt. Vid genomgång av det vinnande anbudet har framkommit att leverantören hänvisat till nio referenser trots att antalet var begränsat till maximalt tre i förfrågningsunderlaget. Vectura konstaterar även att av de nio referenser där charrette-metoden använts rör översiktsplanenivån, varför dessa inte är att betrakta som studier på kvartersnivå. Ett av referensuppdragen som underkonsulten refererar till är dessutom samma referens som Vectura använder. Mot bakgrund av detta skulle inte heller det vinnande anbudet ha godkänts enligt utvärderingskriteriet.

Staden bestrider bifall till ansökan och anför bl.a. följande. Staden har inte brutit mot någon bestämmelse i LOU eller någon av de gemenskapsrättsliga bestämmelser som LOU vilar på. Staden har beaktat likställighetsprincipen. Sökanden har angett tre referensuppdrag. Av dessa har ett uppdrag till sin art motsvarat i denna upphandling beskrivet uppdrag, nämligen ”Charrette kring förbifarter, genomfarter och utveckling av stadsstrukturen och förändringar i Katrineholm”. I referensuppdraget ”Förstudie E4 förbi Kalix” angav sökanden att de i sin dialog- och samrådsprocess genomfört samråd med allmänhet och näringsliv bland annat genom öppet hus. Vid fråga till referensperson till uppdraget framkom att medborgare och andra intressenter inte aktivt hade deltagit i någon charrette eller liknande. Det tredje av sökanden åberopade referensuppdraget ”Projektledning stadsmiljöprojekt Linköpings kommun” omfattade inte heller någon charrette även om synpunkter från olika intressenter tillvaratogs. Den vinnande anbudsgivaren angav tre

företagsreferenser i enlighet med anbudsformuläret. De tre företagsreferenserna var charretter och innebar fördjupat medborgarinflytande. Det uppdrag som konsulten ska utföra är av speciell karaktär. Byggnation ska genomföras i stadsmiljö i Stockholm, vilket oftast möter stark kritik. Projektet omfattar dessutom byggande i parkmark, vilket gör det än mer kontroversiellt. Det har därför varit viktigt för staden att planeringen och genomförandet görs med ett fördjupat medborgarinflytande med boende och andra intressenter i området. Projektet är ytterst lämpligt att genomföra som en charrette. Charrette är ett relativt nytt sätt att arbeta på i Sverige men det har genomförts många sådana projekt i Europa. Två anbudsgivare har också kvalificerat sig genom att referera till tre fullvärdiga charrette-projekt. Sökanden har inte refererat till tre projekt som motsvarar det projekt som nu är aktuellt. Det har således varit rätt att staden inte ansett sökanden vara kvalificerad. Den vinnande anbudsgivaren har refererat till tre uppdrag som motsvarat det aktuella uppdraget. Staden behandlig av anbudsgivarna strider således inte mot likställighetsprincipen.

Vectura anför bl.a. följande. Staden hävdar att upphandlingen avsett charrette-metod, administrativ punkt B5. Vectura hänvisar till att det enligt förfrågningsunderlagets prövnings- och utvärderingsmall punkt 1.3 framgår att ”anbudsgivare skall ha genomfört uppdrag som till sin art motsvarar här beskrivet uppdrag”. Under beställarinformation punkt B3 anges att en process för fördjupat medborgarinflytande i planprocessen ska genomföras tillsammans med berörda förvaltningar inom Stockholms stad. Det är först under punkt B5 som staden nämner begreppet ”charrette”, liktydigt med begreppen ”community planning” eller ”action planning”. Av texten framgår att det är fritt att välja begreppsalternativ. Vectura har till stöd för sin talan angett och åberopat vad som enligt skotsk lagstiftning avses med ”community planning”. Vectura anser att de företagsreferenser som företaget har angett stämmer in på begreppen ”charrette” alternativt

”community planning”, alternativt ”action planning”. Detta ska ses mot bakgrund av att den specifika charrette-metoden är sparsamt representerad inom svensk planeringspraxis. Vectura anser att referenserna ”Förstudie E4 förbi Kalix” samt ”Projektledning stadsmiljöprojekt i Linköpings kommun” rymmer processer med fördjupad medborgarmedverkan, varför dessa referenser är av efterfrågad art och ska bedömas som relevanta. Staden har även framfört att de referenser som Vectura anfört inte rör fördjupad medborgarmedverkan på detaljplanenivå. Vectura anser att detta synsätt inte är relevant då inte heller den av staden utsedda vinnaren kan redovisa alla projekt på detaljplanenivå. Vecturas anbud är lika relevant som det av staden utsedda vinnande anbudet.

DOMSKÄL

Tillämpliga bestämmelser

Enligt 1 kap. 9 § LOU ska upphandlande myndigheter behandla leverantörer på ett likvärdigt och ickediskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar ska vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttas.

I 16 kap. 2 § LOU anges att om den upphandlande myndigheten har brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § eller någon annan bestämmelse i denna lag och detta har medfört att leverantören lidit eller kan komma att lida skada, ska rätten besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse gjorts.

Utredningen i målet

I förfrågningsunderlagets administrativa föreskrifter punkt A2.1 anges bl.a. följande. Konsultuppdraget innefattar att genom Charrette, inklusive förberedande aktiviteter, evenemang och kommunikation med boende och andra intressenter, ta fram ett programförslag för utformning av bebyggelse, park- och gaturum. Charretten ska omfatta flera hundra boenden och intressenter. I uppdraget ingår även att genomföra en utbildningsdag med styrgruppens representanter samt att vara konsultativt stöd i samband med framtagande av informationsmaterial såsom pressmaterial, trycksaker och annonser samt lokala kontakter med intressenter.

Enligt stadens beskrivning kan en charrette liknas vid en väl förberedd workshop där alla viktiga intressenter i en planeringsfråga intensivt arbetar tillsammans för att utveckla gemensam kunskap, förståelse och i bästa fall konsensus kring lösningen av ett planeringsproblem. Kreativiteten i gruppen stimuleras genom att deltagarna parallellt med dialogen medverkar i ett skissarbete där nya lösningar utvecklas och konsekvenser av olika förslag snabbt går att avläsa och bedöma. Metoden bygger på teorier om konflikthantering, förhandling, konsensusbyggande, utveckling av samhörighet och förtrogenhet med frågan samt en styrka att gemensamt arbeta fram nya kreativa förslag.

I administrativa föreskrifter, punkt B5 anges följande. Med fördjupat medborgarinflytande i planprocessen menas i detta sammanhang det etablerade arbetssätt som kallas ”charrette”. Andra namn som brukar användas för arbetssättet är ”community planning” eller ”action planning”. De olika benämningarna återspeglar vilka metoder som används och hur de

kombinerats. Syftet är dock detsamma- att öka medborgarnas medverkan i planeringsprocesserna.

I prövnings- och utvärderingsmallen, punkt 1.3 anges bl.a. att anbudsgivare ska ha genomfört uppdrag som till sin art motsvarar beskrivet uppdrag.

I anbudsformuläret punkt 1.3 anges att referenser från tre relevanta uppdrag som företaget har genomfört och som till sin art motsvarar i denna upphandling beskrivet uppdrag ska bifogas anbudsformuläret.

Förvaltningsrättens bedömning

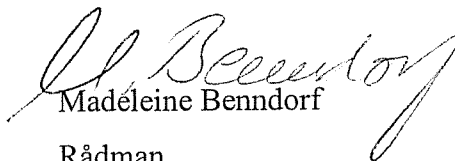
Vectura hävdar att referenserna ”Förstudie E4 förbi Kalix” samt ”Projektledning stadsmiljöprojekt i Linköpings kommun” rymmer processer med fördjupad medborgarmedverkan och därmed ska bedömas som relevanta. Vectura uppger dessutom att charrette-metoden enligt bolagets kännedom endast tillämpats vid ett tillfälle i ett kvarterssammanhang i Sverige.

Staden menar å sin sida att endast ett av de tre referensuppdrag som Vectura hänvisar till är sådant att det till sin art motsvarar beskrivet uppdrag, nämligen ”Charrette kring förbifarter, genomfarter och utveckling av stadsstrukturen och förändringar i Katrineholm”. De andra två angivna referensuppdragen omfattade enligt stadens mening ingen charrette. Vidare anför staden följande. Den vinnande anbudsgivaren har angett tre företagsreferenser i enlighet med anbudsformuläret, varav samtliga var charretter och innebar fördjupat medborgarinflytande. Charrette är ett relativt nytt sätt att arbeta på i Sverige men två anbudsgivare har kvalificerat sig genom att referera till tre fullvärdiga charrette-projekt.

Sökanden har inte refererat till tre projekt som motsvarar det projekt som nu är aktuellt.

Frågan i målet är om Vectura felaktigt har uteslutits ur upphandlingen. Förvaltningsrätten finner att staden i sitt förfrågningsunderlag tydligt har angett att det handlar om att genomföra ett konsultuppdrag genom en så kallad charrette. Även om metoden är relativt ny i Sverige så har den vinnande anbudsgivaren kvalificerat sig genom att referera till tre fullvärdiga charrette-projekt, något som Vectura enligt stadens mening inte har gjort. Förvaltningsrätten finner att Vectura inte har visat att deras referensuppdrag "Förstudie E4 förbi Kalix" samt "Projektledning stadsmiljöprojekt i Linköpings kommun" uppfyller de krav som ställts i förfrågningsunderlaget. Vectura har enligt rättens bedömning inte heller visat att den vinnande anbudsgivarens referensuppdrag inte skulle uppfylla dessa krav. Sammantaget finner rätten att upphandlingen varken strider mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § eller mot någon annan bestämmelse i LOU. Ansökan om ingripande ska därför avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (Dv 3109/1a)

Madeleine Benndorf
Rådman

Föredragande har varit Sofie Hellström.

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska skriva till Kammarrätten i Stockholm.

Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten **inom tre veckor** från den dag då klaganden fick del av beslutet. Tiden för överklagandet för offentligpart räknas emellertid från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att prövningstillstånd meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas, anledningen förekommer till ändring i det slut vartill förvaltningsrätten kommit eller det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. den klagandes namn, personnummer, yrke, postadress och telefonnummer. Dessutom ska adress och telefonnummer till arbetsplatsen och eventuell annan plats där klaganden kan nås för delgivning lämnas om dessa uppgifter inte tidigare uppgetts i målet. Om någon person- eller adressuppgift ändras är det viktigt att anmälan snarast görs till kammarrätten,
2. det beslut som överklagas med uppgift om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av förvaltningsrättens beslut som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Skrivelsen ska vara undertecknad av klaganden eller hans ombud. Adressen till förvaltningsrätten framgår av beslutet. Om klaganden anlitar ombud ska denne sända in fullmakt i original samt uppge sitt namn, adress och telefonnummer.